

Gömöri Hírlap

2007. július 2., hétfő

27. szám ● 40. évfolyam

Regionális hetilap

Ára 9 Sk

+ TV MŰSOR TeLKA

A tíz éves FUNDAMENT tapasztalatai 5. oldal

Tanácskozás zsúfolt programmal, parázs vita nélkül

Döntés a telkek eladásáról, költségvetés módosításról, a futball és Lakásfejlesztési Alap támogatásról

HIRDETÉS

**Műanyag
ablakok**
787 Sk

2049

40x40, fehér, barna, billenős,
lakássejtekbe, garázsokba

MONTAG, Hatvani utca
0905 705 966, 0905 924 921.

Vadex, k.f.t.

Rimaszombati Húsvár
Bartók B. 24., Rimaszombat

AKCIÓ: Füstölt húsos csontok 20 Sk/kg
Füstölt szalonna 55 Sk/kg

2227

Peniaze na zariadení
Viete už o ďalšom výhodnej
podmienke aj pre žltomocníkov?
od 3.000,- Sk
do 100.000,- Sk
0904 801 765
0904 842 198
Hradec Králové, Československá
Hradec Králové, Československá

A városi önkormányzat legutóbbi ülése – a nagy hőség ellenére – a képviselők aktivitásával tünt ki, és azzal, hogy a helyenként hektikus tárgyalás szokatlanul korán befejeződött. Nem csoda, hiszen olyan pontok szerepeltek a tárgysorozatban, amelyek a jelen lévő 19 képviselő többségét felrázták a közelgő nyári vakációs hangulatból. A szokásos bevezető formások – mint a polgármester előszava, a javasoló bizottság és a jegyző-

könyvvezető, valamint a hitelesítők megválasztása – után (és állítólag műszaki hiba miatt a város himnuszának elhangzása nélkül) a városatyák megjegyzések nélkül tudomásul vették a Városi Hivatal vezetőjének beszámolóját a Városi Tanács működéséről. Sőt, még dicséret is elhangzott, amiért áttekinthető volt, és pontosan feltüntette a városi sport- és kulturális intézményeknek juttatott anyagi támogatásokat.

ÁLLÁS AJÁNLAT

Rimaszombat város,
a Rimaszombati Városi Hivatal, Svätoplukova 9,
979 01 Rimavská Sobota

FELVESZ

szerkesztőt a rimaszombati Gömöri Hírlap szerkesztőségébe, 2007. 8. 1-jétől

Szakképzettségi feltételek:

- teljes középiskolai végzettség

Egyéb feltételek:

- erkölcsi bizonyítvány (három hónapnál nem régebbi)

- számítógépes ismeretek – Word, Excell

- a magyar és a szlovák nyelv kiváló ismerete

- fordítói ismeretek és tapasztalatok - szlovák-magyar relációban

- terepmunka

- szerkesztőségi tapasztalatok előnyben

A kérvényhez mellékeljenek:

- szakmai életrajzot, telefonszámot

- a képesítést igazoló okirat másolatát

- erkölcsi bizonyítványt - három hónapnál nem régebbit

A kiírás feltételeinek megfelelő érdeklődők írásos jelentkezésüket leadhatják személyesen vagy elküldhetik postán, zárt borítékban, Állásajánlat – GH - Szerkesztő - Nem felnyitni! megjelöléssel az alábbi címre: Mestský úrad, Ing. Ladislav Kovács, prednosta Mestského úradu, Svätoplukova 9, 979 01 Rimavská Sobota. A jelentkezés határideje: 2007. 7. 16.

Információ: Ing. Ladislav Kovács, a VH hivatalvezetője, tel.: 56 24426, vagy Marta Kanalová, főszerkesztő, Gemerské Zvesti, Rimavská Sobota, tel.: 0911 612366, 5811311.

lapszéle

Szerkesszünk együtt

Tisztelt Olvasóink, a minden nap forgatagában biztosan találkoznak olyan

érdekes témákkal, amelyek megérdemelnének pár szót, érdemes lenne róluk írni. Az is előfordulhat, hogy panaszt szeretnének tenni vagy éppen örömeiket kifejezni egy-egy esemény kapcsán, esetleg összefutottak érdekes személyiségekkel, illetve olyan gyakorlatuk vagy tapasztalatuk van, amelyet szintén megosztanának másokkal is. Tudósításait, észrevételeiket, felhívásait örömmel közöljük, szerkesszük együtt a Gömöri Hírlapot, hogy még színesebb lappal jelenhessünk meg hétről-hétre. Forduljanak hozzánk bizalommal, anyagaikat, akár fényképeket is a marta.kanalova@rimavskasobota.sk e-mail címre várjuk, vagy akár személyesen is meglátogathat bennünket rimaszombati szerkesztőségünkben a Svätopluk u. 5. szám alatt. Lapzárta minden héten csütörtökön 12 óráig.

Marta Kanalová
főszerkesztő

Vagyonjogi kérdésekben a Hypernova melletti telkek eladása váltotta ki a legnagyobb visszhangot. Minden jelenlévő részt vett a kérdés vitájában, és nem egész egy óra alatt 16 szavazattal jóváhagyta a C.F.H. PART cég számára a kért 30 259 m² területet 600 Sk/m² áron. Értesüléseink szerint az említett cég szorosan együttműködik néhány, bevásárlóközpontok építésében érdekelt vállalkozással, mint pl. az AHOLD Slovakia vagy az AGORIA Holding. Nem hivatalos forrásaink azt is tudni vélik, hogy a terület hasznosításába a NAY Elektrodrom üzletlánc is bekapcsolódhat.

A program további érzékeny pontja a Gorkij utcai – jelenleg nem üzemelő – étterem bérbe adása lett volna. Az érdeklődő ifjú vállalkozó kérvényét mégsem hagyták jóvá, mivel a polgármester beszámolt a belügyminisztériummal folytatott megbeszéléséről, amelynek során a tárca jelezte, hogy az állami levéltár számára keres megfelelő épületet. A Fő tér melletti lukratív telket vita nélkül adták el 2000 Sk/m² áron a losonci AUTO 1 vállalatnak. Csak remélhetjük, hogy ez a megegyezés jelzés értékű lesz számos más, rimaszombaton kívüli cég és vállalkozó számára is.

Az ülés délelőtti részében a képviselők elfogadták a környezettel kapcsolatos feladatok teljesítéséről szóló jelentést, amelyből főleg a városi zöldövezetek karbantartásához, illetve a háztartási hulladék begyűjtését, osztályozását és szállítását érintő kérdésekhez szóltak hozzá. A legtöbb kérdés a régi szennyvíztisztító melletti biológiai személerakatra vonatkozott, amely a jövőben még nagyon megterhelheti a város költ-

Képviselőtestületi ülésről ...

folytatás az 1. oldalról

ségvetését, ha nem sikerül EU-s támogatást szerezni a komposztáló építéséhez. A kutyatartókat érintené az az elgondolás, hogy az ebadó csökkentése valószínűleg és paradox módon növelné a bevételeket és a nyilvántartásba vett kutyák számát is.

A képviselők egyhangúlag elfogadták a főellenőr tevékenységének, valamint az egyes városrészek bizottságai munkájának tervezetét is. A lefolytatott ellenőrzések eredményeit ismertető jelentést ezúttal nem kísérték éles megjegyzések. A legtöbb vitát végül is a város költségvetésének immár második módosítása váltotta ki, hiszen alig telt el négy hét az első változtatás után. A városatyák sokallták a költségvetési hiányt, az oktatásügy, az úthálózat, a rendfenntartás és egyéb kulcsterületek finanszírozásának hiányosságait. Kifo-

gásolták, hogy az előterjesztett dokumentumban sok az átláthatatlan rész, főleg az oktatás és a sport támogatásában, valamint a költségvetési bevételek terén. Végül, viharos vita és rövid szünet után elfogadták a pénzügyi bizottság javasolta második módosítást, amely kiegyensúlyozott, ill. enyhe (6000 Sk) többlettel számol, ám megszorításokat is tartalmaz, főleg az előre nem látható javítások, az úthálózat, az aktivációs munkák, valamint az oktatási és nevelési intézmények tetőinek javása terén.

A délutáni tárgyalás fő pontja a Városi Futball Klub PT megalakításáról és a labdarúgás transzformációjáról szóló tájékoztató jelentés volt. A képviselők többsége a vita során támogatta mind a felnőtt, mind az ifjúsági élsport folytatását a városban. Bán Zoltán képviselő felszólalá-

sában rámutatott a legnépszerűbb sportág finanszírozása átláthatóságának fontosságára, és azt kérte, hogy a stadion létesítményeit, valamint a műfüves pályát ne csak a pár felnőtt labdarúgó használhassa, hanem a város ifjúsága és főleg az iskolák is. A testület végül elfogadta a tájékoztatót, és meghatározatlan időre jóváhagyta a stadion és tartozékai használati jogát a Városi Futball Klubnak. A VFK számára 3 millió, a többi sportágnak pedig 1 millió korona anyagi támogatást szavaztak meg.

Ugyancsak megszavazták a Városi Lakáshivatal Lakásfejlesztési Alapja számára 559 ezer koronát, ám elvetették azt a javaslatot, hogy a város engedje el az immár 1,225 milliósra növekedett büntetési és behajthatatlan tartozási tételt. Ritka eset, hogy ehhez a ponthoz a képviselők alig szóltak hozzá. A lakáshivatal vezetője, Svetozár Müller kénytelen lesz a kérelmet a szeptemberi ülésen is betervezni. Az önkormányzat tudomásul vette a városfejlesztés 2007-2013 időszakára szóló koncepciójának előkészítéséről szóló jelentést, és jóváhagyta az erre felügyelő partnerscsoport tagjait is. Az Energobytt üdülőjének (amelyben részben a városnak is van tulajdonjoga) eladását megvitatta (két érdeklődő közül a Gernermed társaság vette meg), néhány képviselő (Pavel Piliarik, Viliam Vaš) kiemelte, hogy az ingatlan későbbi értékesítése előnyösebb lehetne. Ám az üdülőház állaga, fenntartási költségei meggyőzték a képviselők többségét az eladás szükségességéről.

Az interpellációk programjában eddig nem látott jelenség következett be: egyetlen képviselő sem terjesztett be kérdést, sem javaslatot. Többek szerint ennek oka a teremben uralkodó hőség és a zsúfolt program volt. Ennek ellenére a tanácskozás végén újra számtalan hozzászólás hangzott el, ám egyikük sem jutott el a határozati javaslat stádiumába.

2007. júl. 2.

BEMUTATJUK

Gombaszög, és a pálosok egykori monostor-maradványa

Rovatunkban Felvidék szebbnél-szebb tájaira kalauzoljuk el kedves Olvasóinkat, eheti számunkban Gombaszög eddig ismeretlen részét mutatjuk be, jövő héten Dereskre, Dúdor István falujába látogatunk.

A Rozsnyótól 9 km-re délnyugatra a Sajó jobb partján fekvő Szalóc kisközséghez Vigtelke és Gombaszög tartozik. A középkorban 1371-ben pálos kolostor állott itt, melyet 1555-ben Bebek György elfoglalt és várrá alakíttatott, amit 1556-ban Schwendi Lázár a császári csapatokkal leromboltatott. Ma már az egykori uraságnak és a kolostornak csak romjai láthatók, s egyre inkább pusztulásnak vannak kitéve.

A Bástya Egyesület, a Rákóczi Szövetség Balogvölgyi helyi szervezete, a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom Gömör-Nógrádi szervezete, és a 4. sz. Hatvani István Cserkészcsapat Rimaszombat környéki civilek immár harmadszor tisztították meg a gombaszögi pálos kolostor, vagyis a „fehér táltosok” egykori birodalmának lassan az enyészetbe hulló maradványait.

A civilek összefogva először 2006. április 1-2-án, másodjára idén április 14-15-én majd harmadszor június 16-17-én végeztek az ősi helyen tisztítómunkálatokat. A civilek szeretnék felhívni a közvélemény figyelmét erre

az értékes romra. A mellette pusztuló 18. századbeli barokk kastély, hámor és gazdasági épületek is több figyelmet érdemelnének, s egyáltalán nem biztos, hogy valaki is megveszi a területet a jelenlegi állapotában. Az idő pedig egyre inkább az építmények ellen dolgozik, egyre romosabb állapotba kerülnek. Tavaly tavasszal csak a kolostor falmaradványa közvetlen közelében sikerült rendet tenni. Akkor főképpen fairtást folytattak, megtisztították a falmaradványt a bokroktól, gaztól. A kitermelt fát összegyűjtötték, hogy láthatóvá tegyék a monostor-maradványt. Idén újra szükségét érezték, hogy felkeressék ezt az egy-

koron pálosok által lakott ősi helyet. Az idei munkálatok már a tereprendezésre is irányultak, összegyűjtötték az évek során felhalmozódott veszélyes hulladékot, a száraz ágakat, fűvet elégették. Áttekinthetővé vált a környék, s a csapat az egykor a monostor köré húzott erődítmény nyomaira is rábukkant. További tisztítást is terveznek, de szükség volna tudományos felmérésre is, hogy valóban kiderüljön merre is álltak egykoron a falak, hogy ásatást végezhessenek, s romkeretet alakítsanak ki. A lerombolt kolostor köveiből, tégláiból építették fel az akkori lakosok a kör-

nyező gazdasági épületek egyes részeit. Érdekes lenne, a már amúgy sem menthető épületrészeket lebontani, s újra építeni a kolostor bizonyos részeit, de legalább is a nyomvonalait. Egyelőre a megmaradt falrész elé még az idén őszszel kopjafát szeretnének elhelyezni a civilek, amely szerény, de emléket állít majd a pálosok rendjének. Június 16-én elkészítették az Ulman István farfaragó által készített kopjafának a helyét, ahol másnap emlékjelet hagytak. Az ünnepséget Dráfi Mátyás és a budapesti Gój Motoros Egyesület tagjai, szimpatizánsai, s néhány környékbeli lakos is megtisztelte.

Nyolcadszor is sikeres füleki várjátékok

Rimaszombati díjazottak a nemzetközi történelmi íjászversenyen

A füleki Koháry Polgári Társulás június 24-én, vasárnap megrendezte a füleki várudvarban a VIII. füleki történelmi várjátékokat. A délelőtti órákban több mint 25 íjász benevezésével zajlott a nemzetközi történelmi íjászver-

megjelenítő Egri Vitézlő Oskola egyik ifjú tagja, Telek Bence kapta, de Fülek vár védőjének két harmadik számú rangját női és férfi kategóriában egyaránt a rimaszombatiak hozták el. Az

egyik díjazott, Lévai Tibor (képünkön) már évek óta íjászklub fiával és barátaival, s idén Íjászklubot szeretnének létrehozni Rimaszombatban. Terveik között szerepel íjászbemutatók és –versenyek szervezése is, hogy népszerűsítsék ezt az ősi magyar sportot.

Füleken már néhány éve sikeresen működik a Szarvasúzők nevet viselő hagyományörző és íjászcsoporthoz, akiknek gyümölcsöző nemzetközi kapcsolataik vannak. Így a már említett Egri Vitézlő Oskola Hagyományörző Csoport Vívó- és Íjászszaosztálya is szeretettel visszajár Fülekre. Az íjászok vezetőjétől, Oláh Tibortól, aki második díjat kapott, megtudtuk, hogy a csoportuknak hatvan aktív tagja van,

általában hetente kétszer tartanak edzést, a Kassai-féle ősmagyar íjat használják. A látogatók a várjátékokon kívül kézműves vásáron és bemutatón is részt vehettek. Lapunknak Estefán László, főszerző, a Koháry PT. elnöke elmondta, hogy szervezetük a történelmi hagyományok és örökségek megőrzését és megőrzését tűzte ki célul, hogy a közönség figyelmét a történelem felé fordítsa. Rendezvényüknek külföldön is nagyon pozitív a visszhangja, s az egyik legsikeresebb rendezvénynek számít. (A várjátékok napján nyilvános gyűjtést kezdtek az 1848/49-es szabadságharc 4,5 méteres emlékművének felállítására 50 koronás emléklap árúsítással.)

Oldalt írta: Homoly

Gyümölcsöző együttműködés

A rimaszombati MKP tanévzáró juniálisa a Ferenczy Alapiskolában

A Magyar Koalíció Pártja rimaszombati helyi szervezete és a Ferenczy István Magyar Tannyelvű Alapiskola a múlt hétvégén tanévzáró juniálist szervezett a város gyermekeinek és szüleiknek. A szervezők színes programokat készítettek az idelátogatóknak.

A gyermekek különféle kézimunkákat készítettek az iskola tanárai és a szülők vezetésével, a kisebbek pónilovat, a nagyobbak egy arab lovat ülthettek meg. A motorokat kedvelők a quadot próbálták ki. Ezen kívül a gyermekek különféle versenyeken is részt vehettek, a versenyek győztesei, de a résztvevői is édességgel lettek megjutalmazva. A felnőttek teremfoci-tornánégy csapatban mérték össze

erejükét: a magyar pedagógusok, az MKP, a tanulók és a szülők csapatai közül az egyértelmű győztes a pedagógusok csapata lettek, akik komolyabb gond nélkül győztek le mindenkit. A második helyen a tanulók, a harmadikon az MKP, a negyedik helyen pedig a szülők csapata végzett. Orosz István, az MKP rimaszombati alapszervezetének elnöke elmondta, a szervezők nagyon meg voltak elégedve az esemény lefolyásával. „A gyerekek és a szülők is jól érezték magukat, szerintem a jövőben is érdemes lesz hasonló rendezvényeket szervezni. Szeretném megköszönni a Ferenczy István Magyar Tannyelvű Alapiskola vezetőségének és tanárainak a nagyszerű együttműködést. Szintén köszönetet mondanék

minden szponzornak, támogatónak és önkéntesnek, akik segítettek létrehozni ezt a juniálist, különösen Auxt Ferencnek, aki

ezúttal is óriási segítséget nyújtott” - mondta Orosz.

Forrás: rimaszombat.eu

Aktívabb médiapolitikát szeretne az MKP

Stubentek Márta lett az MKP Országos Tanácsának alelnöke

A Magyar Koalíció Pártjának Országos Tanácsa (OT) múlt heti ülésén három új szakmai csoport felállítását javasolta – az emberi jogokkal és kisebbségekkel, a külkapcsolatokkal és az egyházakkal való kapcsolattal foglalkozó csoportokat. Erről sajtóértekezleten tájékoztatta az Új Szót Farkas Iván és Csáky Pál. Ugyanakkor egy, az aktuális politikai helyzettel foglalkozó tízpontos kijelentést is elfogadott az OT.

Ezen az ülésen lett megválasztva az OT alelnöke is, Stubentek Márta, Rimaszécs polgármestere személyében. A posztra nem saját járási szervezete, hanem a tanács elnöke jelölte. Ellenfelei a rozsnyói Tamás Erzsébet és a pozsonyi Orbán Edit voltak. Az Országos Tanács élt a márciusi kongresszustól kapott hatáskörével, és felfüggesztette kilenc rimaszombati járásbeli alapszervezet működését. A felfüggesztést Simon Zsolt, a párt rimaszombati járási szervezetének elnöke kérte. „Nem megszüntetésről van szó, csak a működésük felfüggesztéséről – magyarázta Farkas Iván, az Országos Tanács elnöke. – Egy évük van arra, hogy újra indítsák a működésüket.” A pártnak több mint 500 alapszervezete van,

Duray Miklós, a párt alelnökének jelentése szerint mintegy 180 nem működik közülük. A párt az ország többi járásában is felül akarja vizsgálni az alapszervezetek működését. A tanács ülésén Csáky Pál pártelnök értékelte az ország politikai helyzetét. „A tanács tíz pontos nyilatkozatot fogadott el, mely a Fico-kormány legfontosabb hibáira mutat rá” – tájékoztatt az Új Szót Csáky a tanácskozás szünetében. Szerinte a választások óta eltelt egy év legnagyobb fiaszkója a Malina Hedvig-ügy volt. „Az elmúlt hét eseményei arra utalnak, hogy az ügy kivizsgálásával nem volt minden rendben – jelentette ki Csáky. – Sajnálatosnak tartom, hogy kezdetektől beleavatkozott a belügy-miniszter és a kormányfő, az ügy kivizsgálása után nekik számolniuk kell a politikai következményekkel. ... Szeretnék aktívabb médiapolitikát folytatni, az idei költségvetésünket 2,2 millió

koronával megemeljük, ebből egymillió koronát a médiastratégiára fordítunk. Ennek felelőse Csúsz Péter elnökségi tag lesz – nyilatkozta az Új Szónak Csáky. – Az új stratégia egyik sarkpontja a honlapunk, mely teljesen meg fog újulni.” Az MKP nyilatkozata élesen bírálja a kormány egészségügy, EU-s alapok, szociális szféra és munkapiac, valamint az iskola- és igazságügy területén megtett, lépéseit.

Forrás: rimaszombat.eu, ujszo.sk, Fotó: archív, gemerland.sk

Merre tartson a civil szervezet?

A tíz éves FUNDAMENT tapasztalatai

A rimaszombati székhelyű Fundament Polgári Szervezet 1997 óta tevékenykedik Gömörben, áprilisban volt megalakulásának a tízéves évfordulója. Profiljuk a régió-, közösség- és vidékfejlesztés. Igyekeznek olyan hosszú távú pályázatokat és programokat kivitelezni, amelyekkel pozitív irányba mozdítják el Gömör és polgárainak helyzetét.

Hajdú István, a szervezet programvezetője visszatekintésképpen elmondta, hogy az eltelt tíz év alatt sikerült minden nagyobb támogató bizalmát megszerezni. A szervezet programjai és pályázatai lényegében Gömör gondjainak megoldására irányulnak. Persze mint mindenhol, itt is csak folyamatos munkával és fokozatosan lehet eredményeket elérni. Hajdú István az egyik legjobbnak a támogatási programjait tartja, amelyben forrásokat teremtenek helyi pályázatok támogatására. A támogatási keretet különböző forrásokból töltik

amely minden oda járó polgár igényeinek igyekszik megfelelni. Ennek a projektnek az az érdekessége, s nagy előnye, hogy a tér közösségi tervezéssel készül úgy, hogy akadálymentes legyen és minden korosztály, jól érezze magát egymás mellett.

A civil szervezet, amely hosszú távon gondolkodik magáról, Hajdú szerint csak vállalkozásként képes működni, természetesen azzal a különbséggel, hogy tevékenysége közérdekűt szolgál és az adódó bevételeit a szervezetbe forgatja vissza. Hozzá kell tennünk még egy gondolat erejéig, hogy lényegében Szlovákia területéről minden

szintén nagyon fontos a déli végeken. Annál is inkább, mert ha igazán körbenézünk, akkor itt valóban szinte csak „kis” civil szervezetek működnek, ha a pályázataikat vesszük figyelembe, vagy ami a civil kurázsit illeti.

Az uniós pályázatok kivitelezését a pénzek lehívását azonban csak valóban profi szervezet képes biztosítani. Kinyílt az uniós tér a valóban nagy alapokkal, és mégsem lesznek valószínűleg a civilek felkészülve arra, hogy profitáljanak belőlük. Egyedüli lehetőség még a konzorciumban és a partnerségben van. Össze kell fogni az önkormányzatokkal, a vállalkozókkal, az egyéb civilekkel, akár a határon túlról is. Ennek a kölcsönös előnyökön és bizalmon alapuló kapcsolatrendszernek a kialakítása nagyon nehéz, de elkerülhetetlen.

A Fundament Polgári Szervezet egyik további eredménye az is, hogy segítette megalakítani a Rimaszombati Járás Szociális Partnerséget. Jelenleg a rimaszombati járásban 6 mikroprojekt fut. Témáik különbözőek – stratégiai (községek gazdasági és szociális fejlesztési tervének elkészítése), de operatív jellegűek is (védett munkahelyteremtés, gyógynövény-termesztés, stb.). Mára már intézményesült formában létezik, amelynek hordozója a rimaszombati székhelyű Gömör-Kishont Partnerség. A társulás tagjai szervezetek is lehetnek, ma 46 szerződéses viszonyban lévő partnerük van. A Fundament és partnerei egy komplex programban gondolkoznak a jövőben, amely segít a kapacitások növelésében az elmaradott régiókban, s odafigyel az alulról építkező elképzelések adta lehetőségekre. Lehet, hogy pár év múlva ez igen kedvezően alakul, mert most úgy néz ki, hogy lesz mit csinálni még legalább 10 évig.

Homoly Erzsébet

komolyabb támogató kivonult, s áthelyezte tevékenységét a Balkánra, Oroszországra, a közel keletre, vagy az uniós csatlakozás előtt álló államokba. A magyarországi forrásokat lényegében befagyasztották, egyedüli lehetőség a Szülőföld Alap csekély támogatása.

fel, amelyet újra elosztanak a városban és a járás területén. A programja a Lakótelep program, ennek keretében ez évben a Fundament szakmai segítségével terveznek és építenek meg a Rima Lakótelep polgárai egy közösségi teret és játszótérét,

Egy igazán komoly pályázatokat kivitelező szervezetnek ezen összegek nem is jelentenek hosszú-távú megoldást, mert segítségükkel az uniós pályázatok nagyon csekély önrészt tudják csak megfinanszí-

rozni. Azoknak viszont komoly alternatívát jelentenek, akik nem akarnak „világmegváltást” véghez vinni – ahogy azt Hajdú István kicsit humorosan fogalmazva mondja, hanem csak egy-egy kisebb lélegzetű rendezvényt szerveznek, ami természetesen

A rendező jelenlétében

A Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom Gömör-Nógrádi szervezete hónapról-hónapra színvonalas rendezvényekkel hívja egyre gyarapadó közönségét. A nagy port kavart Toroczkai könyvbemutató után megtartották a Magyar Hősök Napját majd legutóbb Koltay Gábor: Horthy, a kormányzó című filmjét tűzték napirendre. A közönséget megtisztelte jelenlétével a rendező is, aki ismertetette céljait a film elkészítésével kapcsolatosan, illetve szólt azon aggodalmairól magyarságunk megmaradását illetően, amelyet sajnos csak azok hallhattak és láthattak, akik eljöttek június 15-én a Városi Művelődési Házba. Akiknek viszont még lényeges lehetett volna, hogy lássák Horthy Miklós kormányzó életét és a két világháború közötti Magyarország történéseit, a Horthy család, továbbá közismert történések és közéleti személyiségek közreműködésével, azok távol maradtak...

he

JELES NAPOK

Magyarországon június 25-ét jelölik a Barlangok Napjának, de nem igazán szerepel ez még a köztudatban. Barlangász berkekben is kevesen tudnak róla, nemzetközileg pedig nem ismeretes, világnappá nyilvánítása kezdetleges fázisban van. Mivel felbecsülhetetlen természeti, tudományos s akár turisztikai értékeket is hordoznak fontos, hogy óvjuk, védjük, s ismerjük barlangjainkat. Ezen apropóból néhány lényeges információt Gaál Lajos geológus, a Szlovák Barlangi Igazgatóság rimaszombati részlegének fősztályvezetője nyújt a kedves Olvasóknak.

* Hány barlangot tartanak nyilván a járásunkban?

- A rimaszombati járásban a mai napig 244 barlang szerepel nyilvánartásunkban.

* Melyek a legjellegzetesebb érdekességek, látnivalók turisztikai szempontból?

- Természeti értékek szempontjából a járás területén egyértelműen a Szilistye melletti Podbaniszte-barlang a legjelentősebb, mely a Derencsényi-karszt és egyben a járás leghosszabb barlangja. Különleges értékei miatt nemzeti természeti emlékké nyilvánították, ezért nem látogatható. További jelentős barlangok vannak a Murányi-fennsíkon, de rendkívül érdekesek a Pogányvár lejtőmozással létrejött bazaltbarlangjai is. Az Ajnácskő melletti Ragácson pedig egy egyedülálló vulkános földalatti járat, az Ebeczky-barlang található. A tűzhányó oldalából kiáramló vulkáni gőzök és gázok hozták létre mintegy másfél millió évvel ezelőtt. Ezek a barlangok azonban nem

látogathatók. Turisták csak a Kisderencsényi-barlangba mehetnek, amely a Derencsényi-karszt tanösvény része.

* Miért fontos, hogy óvjuk a barlangok környezetét?

- A barlangokban nemcsak a cseppkövek értékesek, de számos esetben nyújtanak élőhelyet igen ritka fajoknak, rétegei rég kihalt állatok csontmaradványait takarják vagy régészeti leleteket rejtenek. Emellett rendkívül érzékenyen reagálnak a felszíni behatásokra. Különösen a vizes barlangok sebezhetőek könnyen, hiszen a karszt gyorsan elnyeli a felszíni vizeket, amelyek a mészkő alacsony szűrőképessége folytán gyorsan keresztülfolynak a karsztos repedéseken és barlangokon, majd a forrásokban ismét felszínre lépnek. Ha a karszt szennyezett, veszélyeztetve vannak a barlangokat, de a környező kőzet vízkészlete is.

* Hogyan kapcsolódnak a barlangok a világörökség részéhez?

- Szlovákiában a világörökség listáján több műemlék is szerepel. A természeti világörökséget azonban csupán a Szlovák-karszt barlangjai képviselik. 1995-ben kerültek fel a megítélt listára közösen az Aggteleki-karszt barlangvilágával, egy közös magyar-szlovák pályázat sikerének köszönhetően. A két egybefüggő karsztvidék barlangjainak világviszonylatban is kiemelkedő értékeit 4 csoportba tömöríthetjük. Ezek a járatok változatos genetikája és morfológiája, a cseppkőképződmények rendkívüli tarkasága, a barlangok ritka és endemikus állatvilága, valamint az ember fejlődését bizonyító régészeti leletek tömeges előfordulása.

* Úgy tudjuk, hogy film is készült ezen barlangokról?

- Igen, a Cornix Artifex workshop rimaszombati filmes csoporttal már korábban jó tapasztalataink voltak. Ők készítették el a domica-i bemutatóközpont több oktatófilmjét, amelyek közül pl. az ősember életét bemutató anyag rendkívül igényes előkészítést és forgatást követelt. Mivel a világörökség barlangjainak csak töredéke látogatható (a Domica, Gombaszögi-barlang, Ochtinai-aragonitbarlang, a Buzgó-barlang és a Jászói-barlang), szűkös, hogy a további barlangok értékeit is bemutassuk a nagyközönségnek. Ezt szolgálja egy általunk tavaly kiadott színes ábrával illusztrált könyv és az említett filmanyag is, amely ősszel kerül a piacra.

Homoly
Fotó: Cornix

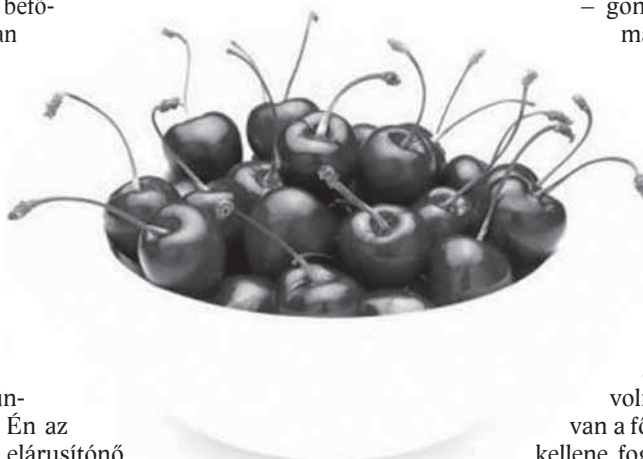
ÉLETHELYZETEK

A piacon, avagy honnan együnk friss gyümölcsöt?

Nem hiszem, hogy létezne háziasszony, aki ne örülne a június-július hónapoknak, a nyári befőzésnek, szabadság idejének. Végre van elegendő vitaminforrásunk, friss gyümölcs, zöldség. Imádom a könnyű, gyümölcsös süteményeket. Minden hétvégén sütök a családomnak, rendszeresen, így tanultam édesanyámtól.

Elindultam hát a piacra. Szeretem a színpompás gyümölcsök, zöldséghegyek, virágok, színes ruhák A-tól Z-éig kavalkádját a piacon, megtalálható ott minden.

Egy kis cseresznyét szerettem volna vásárolni a kalácsba. Az ár fel volt tűntetve: 1kg cseresznye 80,- és 60,-Sk. Én az olcsóból akartam venni. Amikor az elárusítónő elém tolta a ládát, elállt a lélegzetem is. Penészes, ragadós cseresznye - amit jómódú falusi háznál már pálinkába sem tennének

- kellelte magát a szemem előtt, persze „hússal együtt”. Válogasson! – szölt rám. Nem vagyok finnyás, válogattam már rosszabbat is iskolaéveimben brigádsként, de mit csináljak? Menjek? Maradjak? Csak rajtam áll. Mivel máshol nem látam cseresznyét, egy belső hang azt súgta, ha itt vagy, vegyél és menj tovább. Kalácsba csak jó lesz

- gondoltam. Kikotorásztam vagy úgy egy marék, marék és fél gyümölcsöt. Mennyit kér ezért? - kérdeztem. Húsz korona! -

dobta a mérlegre a gyümölcsöt olyan gyorsan, ahogyan le is kapta rögtön. Ragadós újjaimmal igyekeztem a pénztárcámból előkotorni a pénzt, amíg az elárusítónő jól bekötözgette - csomóra - a nejlon zacskóban elalélt cseresznyéimet. Szó nélkül kifizettem. Szomorúan távoztam, otthagynva a ráncos zöldpaprikákat, a kiszáradt narancsot, az almákat, amikért egy fillért sem vettem volna el, nemhogy húsz koronát. Hát, most van a főszezon. A vitaminokat friss állapotban kellene fogyasztani, mert bizony a gyógyszertárból elég drágák...

BM

Fotó: Internet

2007. júl. 2.

Helyünk a Kárpát-medencében

Solymos József gyógyító, közíró volt a Tompa Mihály Klub első vendége

Mint ahogyan arról a múlt heti számunkban hírt adtunk 2007. márciusában önálló polgári társulásként újjászerveződött a Tompa Mihály Klub. 1962-ben a magyar kultúra terjesztése, művelése és az identitástudat megőrzése érdekében tenni akaró emberek alakították meg, köztük Veres János költővel, polgári néven Vörös Zoltánnal, aki ma már nem lehet közöttünk.

2007. június 21-én, a nyári napfordulókort tartották első klubestjüket, Solymos József gyógyítót, közírót látták vendégül.

Solymos József Balogtamásból származik, ma Somorján él. A Vasárnapban találkozhatunk írásával, itt figyelt fel rá, régi ismerősére Vaskői Károly is, a klub elnöke, s meghívták előadónak. Solymos egykori TMK-s emlékeivel kezdte a bemutatkozását, majd kifejezte örömét, hogy újjáalakult a klub, s újra elkezdte tevékenységét, mert nagy szükségét látja, hogy az emberek valahol össze tudjanak jönni, beszélgethessenek egymással. „Világunk igencsak atomizálva van, a TV, számítógép által be vagyunk zárva a szobánkba, ahonnan társadalmi életet nem lehet élni, másrészt így a társadalmi munkába se tudnak bekapcsolódni az emberek.” – mondja. Pályafutásáról

mesélve kiderült, hogy fiatakként otthagya az orvosi egyetemet, megnősült. „Az élet sodort tovább, jobbra-balra vetődtem, míg rá nem jöttem, hogy kezembe kell venni az élet irányítását, hogy be tudjam járni azt az utat, amiért a Földre születtem. Mert nem azért születünk, hogy lézengjünk, vagy hogy a

szél ide-oda csapdosson, mint egy falevelet, hanem, hogy tegyük a dolgunkat. A 80-as évek végén volt egy halál közeli élményem, amikor azt az üzenet kaptam, hogy még dolgom van a Földön... Ekkor nem tudtam, hogymerre induljak. Aztán egyre több hasonló gondolkozású emberrel találkoztam, így egyszer jött egy Tibetben járt ember, aki azt mondta, nekem gyógyítanom kell, miért nem teszem a dolgom.

Így kezdődött.” – meséli előadása során. Első gyógyítása fülkezelés volt, a beteg visszanyerte hallást, de ahogy a gyógyító mondja, ehhez az egyén akarat is kellett, mert az energiaátvitel csak segítség. El kell hinni, hogy képesek vagyunk meggyógyulni, s harmóniát teremtünk a környezetünkkel s saját

magunkon belül is. „Az a felismerés csodálatos, hogy van egy univerzum, aminek én egy egész része vagyok. S nem véletlenül vagyunk ott, ahol létezzünk. Minden nép, nemzet megkapja a maga sorsát, s helyét a világban. A mi helyünk a Kárpát-medencében van...” – így jut el oda Solymos, hogy az a világ, amelyben élünk romlott, s negatív erők, gyűlölet uralkodnak benne. Ezt szerinte csak a szeretettel lehet

visszafordítani, mert nagy bajban van a Föld, 2012-re jóslják a katasztrófát, amikor is a magnetikus hatások olyannyira legyengülnek, hogy nagyon egyszerűen fogalmazva pólusváltás áll be. Az előadás után egy-két nézetűtköztesre került sor, mindenesetre a téma tág, és sokakban kérdéseket vetett fel...

Vaskői Károly lapunknak elmondta, hogy ez egy nyárelői előadás volt, s tulajdonképpen elégedett a résztvevőkkel, bár nyilván többen is eljöttek volna, ha a VMK-ban nem éppen akkor lép fel a Körös, így megoszlott a közönség. „Próbálkozunk, szárnyat bontogatunk, most közeledik a nyár, a hőség nem igazán kedvező, de ősszel újabb klubesteket szervezünk, nyitottak vagyunk mindenki számára, aki szeretne részt venni a munkánkban, örömmel várjuk.” – mondja Vaskői, s hozzáfűzi, hogy nem öncélú tevékenységet kívánnak folytatni, s a lehetőségekhez mérten az igényeknek igyekeznek majd megfelelni. Három alosztály van alakulóban, melyekben természet-tudományi, művészeti, irodalmi témák váltakoznak majd. A közeljövőben Gróf Spanyol Zoltán, feltaláló, Zalán Tibor, Mács József meghívását tervezik.

Homoly Erzsébet

AJÁNLÓ

Már kapható a Gömörország nyári száma

A Gömör-Kishonti Múzeum Egyesület gondozásában megjelent az északmagyar peremvi-

degy fórumának, a Gömörországnak idei második száma. A Lászlók feleim! rovat témája Párizs, 1947 – a „2. Trianon” és Gömör, mellyel Major Zoltán foglalkozik a Népek hazájától a nemzetek harcáig, avagy térkép-e a táj? című írásában. A Futárszalon irodalmi és művészeti rovat Dúdor Istvánnak, a húsz éve tragikus körülmények között elhunyt festőművésznek ad helyet. A Magyarok a nyelvhatáron rovatban folytatódik Gaál Lajos Gömör természeti örökségét bemutató írása. A további rovatokban emlékeznek a rimaszombati református templom évfordulójára, köszöntik Ft. Erdélyi Géza püspököt 70.-, Böszörményi István tanárt 60. születésnapján, de szó esik a Talamon Alfonz-díj átadásáról, a szép magyar szó ünnepe-ről, de több egyéb érdekes írás, fénykép, színes festmény melléklet is gazdagítja a kiadványt. A Szomorú Kapu rovatban Kaszás Attilának „állítanak” emléket. A lap megvásárolható a Tompa Mihály Könyvesboltban valamint a Magyar Közösségi Házban.

HE

Megjelent a Cserkész tarka olvasnivalóval, érdekességekkel

A Szlovákiai Magyar Cserkészsövetség kiadta a foglalkoztató ifjúsági- és cserkész-

lap nyári számát. Az évi tíz alkalommal megjelenő lap elsősorban a cserkészek, a cserkészeszmék iránt érdeklődők számára készül, de nyitott minden más, a szövetség irányelveivel meg-egyező ifjúsági szervezetek iránt is. A nyári számban olvashatnak a magyar cserkészpark-vezetők találkozójáról, a VII. Liliom Kupáról, I. Szent

István királyról, a világ legigazságatlanabb „békéjéről, a nóniusról, cserkésztörvényekről, de sok egyéb érdekességet is találnak a lapban. Hiszen helyet kapnak a szövetség hírei, felhívásai, a természetismeret, környezetvédelem, a lelki élet, a cserkészügyesség. Minden korosztály megtalálja az érdeklődési körének megfelelő írást, melyek egyúttal nevelnek is az „emberebb ember, magyarabb magyar” elv alapján. A lap eljut a Kárpát-medence minden magyarlakta területére, sőt a tengerentúlra is. Megrendelhető cserkeszujzag@szmcs.sk vilámposta címen vagy a Szövetség központjában Szent István tér 6., 929 01 Dunaszerdahely.

Lokálpatriotizmussal festették Rimaszombatot

A polgármester átadta a „Festjük a várost” kiállítás díjait

A Városi Galériában csütörtökön, június 28-án megnyitották a hetedikévfolyamába lépő fiatal alkotók találkozó-ját, ahol a művészeti iskolán kívül a város többi magyar és szlovák tannyelvű alapiskolája is képviseltette magát. A „Festjük a várost” című kiállítás ünnepélyes megnyitását Gabriela Garlatyová köszöntötte az egybegyűlteket, köztük azokat a tehetséges diákokat, akik a mintegy 105 alkotást elkészítették. A megjelentekhez a díjak átadása előtt Cifruš

István polgármester is szólt, s szlovákul kifejezte kellemes meglepettségét, hogy ennyi tehetséges fiatal van a városban, s hozzátette, hogy a témában valóban ilyen lokálpatriotizmussal kell festeni, ahogyan a kiállított rajzokon is látszik. A kreativitás díját Dáša Nuňuková (Műv. Iskola, Gimnázium), a Városi Galéria díját Peta Čonková (Műv. Iskola), a polgármester díját Nikoleta Žišková és Ivana Kováčsová (Daxnerová Al.) kapták. A Tompa Mihály Alapiskola

kreatív tanulóiért külön dícséretet kapott a Galériától. A 10 éves korig kategóriában Kristián Balog (Evang. AI), Mihály Dávid (TMAI) és Nikoleta Beníková (Hostinského AI) kapott díjat, a 10 év fölötti korcsoportban pedig Igor Arvensis (Műv. AI), Bodon Lea (TMAI) és Varga Gábor (TMRef.Gim) alkotásait jutalmazták. A bírálóbizottságot Doc. Balázs István, ArtD., Mgr. Helena Chrenková, Mgr. Art. Pál Il-dikó és Mgr. Eva Talianová alkotta.

he

Búcsú az óvodától

Év vége alkalmából óvoda búcsúztató műsort adott a Daxner utcai Magyar Nevelési Nyelvű Óvoda a szülőknek, nagyszülőknek, testvéreknek a Tompa Mihály Református Gimnázium nagytermében. A egy órás programot versek, dalcskák és táncok tarkították a kedves, őszinte mosolyú kis és nagy csoportos óvodások tolmácsolásában. Bemutatták a kedvenc szlovák és magyar meséiket, játékokat, amelyeket az év folyamán tanultak, különböző állatjelmezbe bújva szórakoztatták a közönséget. Majd sor került a „nagyonok” elbúcsúztatására. A hat ballagó óvodás csaszuskákban mutatkozott be, aztán ajándékokat vehetett át az óvónénik-

től. A szülők is megköszönték a nevelőknek, hogy segítettek gyermekeiket felkészíteni az iskolára, s hogy oroszlanrészét vállalták a kis nebulók fejlődésében.

HE

Kézműves tanfolyam

A Motolla Kézműves Baráti Kör Füleken ismét meghirdeti akkreditált kézműves tanfolyamát pedagógusok részére 2007. július 9. és július 12. között. A tanfolyamok szakáganként látogathatók, melyek a következők: gyöngyfűzés, szalaszanyag: szalma és gyékény, agyagművesség, tojás, népi textil: szövés, fonás, batik. Céljuk jó hangulatban és alkotói légkörben elsajátítani a választott szakágban mindazt, aminek egy pedagógus hasznát veheti. A képzést szakáganként minimum 10 jelentkező esetén indítják, melynek időtartama 36 óra lesz, s a képzés végén a hallgató vizsgatárgyat mutat be. A sikeres vizsgát követően szakmai minősítő bizonyítványt kap a SZK Oktatási Minisztériuma által kiadott 2244sz. akkreditációs engedély alapján. A tanfolyam elsősorban pedagógusok részére valósul meg, de részt vehet rajta minden jelentkező, aki a téma iránt érdeklődést mutat. Bővebb információval a www.profuturo.sk honlapon.

A Ferenczy tanévzárója

Vége a 2006/2007-es tanévnek, megjutalmazták a tehetséges diákokat

A Ferenczy István Alapiskola múlt hét csütörtökön a Városi Művelődési Ház színháztermében tartotta tanévzáróját. A teljesen megtelt nézőtér hangosan zengett a tapstól, amikor a kis és nagy tehetségek színpadra léptek, s bemutatták tudásuk legjavát szavaltatban, énekben, táncban. A diákok műsorukat keretmesébe szőtték, s céljuk a király, akit egy szülő alakított, felvidítása volt. Miután ez ko-

molyabb gond nélkül sikerült, az iskola igazgatója Kubačka Gizella lépett színpadra, aki köszöntőjében elbúcsúztatta az iskolát elhagyó diákokat s tanárokat, majd felkérte Sebők Valériát, egykori igazgatót és Tóth Katalint, egykori helyettesét, hogy adják át az idei Ferenczy díjat. A díjat pár évvel ezelőtt azon díjakok kiténtetésére hozták létre, akik kiemelkedően teljesítettek tanulmányaik során,

idén ezt a jutalmat Macurík Annamária érdemelte ki. Elismerésben részesült többek között Csernok Emese is, aki ugyanezen a napon a polgármestertől az iskola legeredményesebb diákja díjat vehette át. A különböző versenyeken, vetélkedőkön, megmérettetésekben részt vett, s eredményeket elért tanulókat s felkészítő-tanáraikat osztályonként jutalmazták.

moly

Világszerte tolmácsolják a magyar folklórt

Rimaszombat is vendégül látta a Körös néptáncegyüttest

A gyulai Körös néptáncegyüttes június 21-én, csütörtökön lépett fel a Városi Művelődési Központban, eleget téve ezzel a Rimavan táncegyüttes felkérésének. A többnapos rendezvénysorozaton belül bemutatkoztak a járás és kerület több városában is, ahol a kedves publikum a zempléni, mezősegi, forgatósi, délföldi, kalotaszegi, karikázó, cigány, méhkeréki illetve küküllőmenti táncokból láthatott és hallhatott izelítőt. Rimaszombati fellépésük alkalmával Szatmári Sándorral, a csoport vezetőjével beszéltem.

* Egy nagy múltú együttesről beszélhetünk, fellépésükkel már több alkalommal is megtisztelték Rimaszombat folklór iránt vonzó közönségét. Kezdjük a csoport történetével.

- Keletkezése jó pár évtizeddel visszamenőleg, 1950-re tehető. Akkor is, ahogyan most is, dolgozó és tanuló diákokból áll össze, tehát kimondottan amatőr táncegyüttesről van szó, akik szabadidejükben ennek a művészeti ágának hódolnak. A rendszerváltás előtt az állam jelentős segítséget nyújtott a hagyományok, a folklór támogatásához, ápolásához. A régi rendszerben ez nagyobb lehetőséget jelentett a fiataloknak arra

is, hogy külföldre kijussanak. Az elmúlt több mint 50 év alatt az együttes 3000 táncost nevelt fel, Európa valamennyi országában

tolmácsolta a magyar folklórt, sőt Európán kívül volt lehetősége megfordulni Kanadában, az Egyesült Államokban, Törökországban. Ez azt is jelenti, hogy amit csinálnak, az érték és érdemes vele foglalkozni.

* Milyen stílusirányzatokat elevenítenek föl színpadi produkcióik során?

- A Körös néptáncegyüttes elsősorban az autentikus hagyományt ápolja, de ez nem azt jelenti, hogy nincs a műsorában színpadi, dramatikus feldolgozás. Mostani fellépéseink során is jelentős szerepet kapott a koreográfia.

* A táncosokról és a zenészekről se feledkezzünk meg. Milyen létszámmal dolgoznak?

- Fellépéseinken általában négy-öt zenész és tizenöt pár táncos, de én ezt nem így határozom meg, hiszen itt egy többszintű rendszerrel van szó. Ahhoz, hogy az együttes mindig a legjobb formáját adja, még ha amatőr is, fontos az utánpótlás. 1994-től Gyulán elindult egy államilag támogatott művészeti oktatás, amelybe a néptánc is bekapcsolódott. Ez a képzés hat éves kortól kezdődik és 22 éves korig lehet benne részt venni. Ezután az ún. szeniorok csoportjában, pontosabban a Végvár táncegyüttesben folytatják munkájukat az együttes tagjai. Ők már nem aktív tagjai a Körösnek, de még mindig összejárnak, és hetente rendszeresen próbálnak. Tehát ha az összlétszámot vesszük, akkor ez közel háromszáz főt jelent.

* Mik a további tervek, elképzelések? Az év második felében milyen szereplések várnak az együttesre?

- Elsősorban nagyon örülünk és köszönjük városuk és a Rimavan táncegyüttes meghívását, ez egy több évtizedes múltra visszatekintő kapcsolat, amelyet mindkét fél igyekezett mindig a lehetőségekhez mérten ápolni, erősíteni. Hazatérésünk után, június végén az együttesnek lesz egy fellépése a Gyulai Fesztiválon, és szintén odahaza szerepelünk augusztusban a 13. alkalommal megrendezésre kerülő Minden Magyarok Nemzetközi Néptáncfesztiválján, ahol a csoportnak döntő szerepe lesz, hisz ki kell állnia, mint házigazdának a népes mezőny szereplői között, ahol hat országból kétszáz külföldi táncos lép fel.

* Miként működik a táncegyüttes anyagi támogatása?

- Azt gondolom, hogy nemcsak Magyarországon, hanem valamennyi államban ez alapvető kérdés. Nálunk ez úgy működik, hogy a csoportunkat támogatja Gyula város önkormányzata, van továbbá egy civil szervezet, a Körös-néptánc Alapítvány, amely 1990 óta támogatja külföldi útjainkat. További lehetőségként említeném az adózó állampolgárok által felajánlott egy százalékos jutalékot és ide sorolható még a saját műsoros bevétel is.

* A népviseletekről még nem esett szó...

- Mindig a koreográfiának megfelelő viseletet használja az együttes. A mostani fellépésen olyan népviseleteket láthatunk, amelyek szorosan kötődnek a tánc stílusához is. Az

említett ruhaköltemények beszerzése erős anyagi háttért igényel, hisz egyedi, kézzel varrott darabokról van szó.

* S végül kik a táncegyüttes irányítói?

- A táncsoport koreográfusa Patyi Zoltán, asszisztense Kardos György. A Téglás zenekar vezetője Téglás Ferenc. Az együttest pedig jómagam, Szatmári Sándor vezetem.

* Köszönöm a beszélgetést, és további sikeresen fellépéseket kívánok.

Maksi István

1968
 Augustus végére az orosz katonaság elhelyezkedik a kaszárnyában. A bevonulás napjától a katonákat a kerítésen belül tartják, csak a tisztjek járnak ki a gépkocsikon meg néhány ponyvás teherautó ingázik a belváros irányába és vissza, semmilyen más mozgás nem tapasztalható.

Adival és Pecannal naponta elbica-
 jozunk a kaszárnya drótkerítéséhez, bámuljuk a katonákat, szórakozásképpen megszólítgatjuk őket az iskolában tanult, csekély orosz tudásunkkal. Mások is ezt teszik, nem mi vagyunk az egyetlenek. Az iskolában az orosz Elías Ferike tanítja, a hangsúly a nyelvtanon és a szavak bemagolásán nyugszik, nem a párbeszéd. Meglepetésünkre

a turpisságra, ám jól szórakozunk, mert Tomi Pionir utcai barátainak egyike elkunyerálja tőlem öt koronáért az eredeti amerikai dobozt. Talán ő is valamiféle turpisságon törheti a fejét.

Az oroszok bejövetelével új helyzet áll elő, ez azonban, ahogy érzékelem, a hétköznapi életre nincs komolyabb kihatással; az emberek lát-szólag ugyanúgy cselekednek, mint eddig: mindenki nyugodtan teszi a dolgát, mintha mi sem történt volna. Sokan azt tartják a legokosabb megoldásnak, ha hallgatnak, noha megvan a saját véleményük. Leginkább az idősebb generáció háborút vagy háborúkat megjárt, tapasztaltabb tagjai nézik rossz szemmel a fejleményeket, főleg a nagypolitikában

hetően nincs ínyére, szókimondó ember lévén nem szívleli azokat, akik nem mondanak véleményt, akik hazudnak vagy megtagadják addigi véleményüket. Alexander Dubček politikai fellépését a kezdettől fogva pozitívan fogadja, nyíltan kiáll a Prágai Tavasz friss eszméi mellett már amennyire ezt meg lehet tenni kisvárosi keretek között az adott munkahelyen: egy borbélyműhely mindennapi látogatói körében. A borotválkozni, nyíratkozni járó emberek, részint a törzsvendégek hozzá- és viszik a hírt, egy forgalmas borbélyműhely kiváló hely a nézetek ütköztetésére vagy az emberek megfigyelésére. Mindig heves viták folynak bizonyos kérdésekről, ha valaki előhuzakodik ilyenell.

a munkatárs is, aki a legkevesebb borralót kapja, a legfiatalabb vagy az új, annyit vihet haza, mint a többi. Apunak ez előnytelen, mert néha több borralót kap, mint mások. Valamennyi borbélynak megvan a törzsgárdája, az Apué igen széles. De mivel nem akarja munkatársait becsapni, mint Kocsis, nem áll elő semmilyen javaslattal, noha mindig készül rá, otthon el-elmondogatja Anyunak. Kocsis, mielőtt leadná a közösbé a borralót, kimegy a mosdóba, ahol saját részre lecsip az összegből. Ezt teszi aztán Szilágyi is, ki a kis közösség legújabb és leg-
 linkebb tagja.

A politikai változást diákként nem-
 igen érzékelem az iskolában. Lezaj-
 lik néhány fontos belső esemény,

Csordás János: Mozaikok a gyermekkorból [3.]

[Részletek egy készülő regényből]

a posztoló közkatonák némelyike szóba elegyedik velünk, s mikoron szót értünk egymással, kiderül, tíz korona fejében odaadják a cigarettafejadagjukat, csehszlovák koronára van szükségük.

A közkatonák cigarettafajtája a filter nélküli „Gucuvszki”, amely tízes csomagolású, doboza lapos, egészen más kiszerezésű, mint a hazai tízes csomagolású Detva vagy a Bystrica, melyek a legolcsóbb cigaretták. A Detva csomagja egy korona, a Bystricéé egy korona hatvan fillér, ezek a fajták a trafikokon és élelmiszerüzleteken kívül valamennyi csapszékben, kocsmában kaphatók. Némileg jobb minőségű a szintén tízes csomagolású Astra, jómagam a kezdetben ezt próbálom ki. Rosszul leszek tőle, hányok, de azután senki nem állíthatja, hogy még nem cigarettáztam. A filter nélküli olcsóbb cigaretták sorában a legkedveltebb a húszas csomagolású Mars és Marica. Aki ad magára, az filteres cigarettát szív: Spartát, Sláviát vagy külföldit. Ezek drágák, hét koronáért kaphatók. A Symphonía, a Fecske és a Kossuth is keresett áru, noha ezek nem kaphatók Csehszlovákiában, akárcsak a nyugati fajták. Egy-egy doboz Camel vagy Chesterfield kincsnek számít, fel lehet vele vágni.

Varga Imre egyik svájci útjáról vizs-
 tervén Apuval való találkozásokor megajándékozta őt egy csomag eredeti USA gyártmányú Chesterfielddel, melynek dobozát félreteszem. Másféle cigarettákat teszek bele, s alkalomadtán abból kínálom meg Tomit meg a többieket. Fény derül

zajlókat, azokat, melyekről az újsá-
 gokból, rádióból vagy a televízióból értesülnek. Egyesek kifejezetten nem szívlelik az oroszokat, alkalomadtán ezt félszavakban vagy amolyan huncut összekacsintással jelzik.

Jómagam a magyar tévéhíradóból értesülök a csehszlovákiai eseményekről. Noha az Új Szót minden nap hordja a postás tíz óra tájt, nem olvasom e lapot, meglegszem a rádió esti krónikájában és a televízió esti híradójában közölt fejleményekkel. Ezek addig érdekesek a számomra, amíg hallgatom illetve nézem őket, aztán tovább nem foglalkozom velük, tudomásul veszem a fennálló helyzetet. Megfigyelem, hogy másokat az osztályból nem nagyon érdeklik a politikai fejlemények, vagy ha igen, nem beszélnek róla.

Amíg az iskolában egyes kapitalista országok gyarmatosítási politikájáról tanulunk, addig senki sem említi, hogy mi is átéljük a gyakorlatban a gyarmatosítási politikát a szovjet hadsereg jelenléte és a szovjet kormány nyomása által.

Az 1948 és 1968 közötti húsz év a felnőtt korosztály számára rövid idő, az akkori politikai változások elevenen élnek az emberek emlékezetében. Az 1950-es évek nyomai sem mosódnak el, noha erről senki nem beszél, jómagam se hallok senkit sem beszélni erről az évtizedről, számomra ez olyan, mintha nem létezne. Vagyis semmit nem tudok arról az évtizedről, amelyben megszülettem!

Apunak a fennálló helyzet észreve-

Rám való tekintettel és Anyu határo-
 zott kérésére a megszállást követően Apu megfékezi magát. Ekkor fordul elő, hogy néhanapján ittasan érkezik haza. Ilyenkor csendben van, nem hangoskodik, szó nélkül lefekszik aludni. Nem értem a helyzetet, egy idő után szégyellem magamat amiatt, hogy Apu ilyené válik. Anyu ezt látja rajtam, de nem szól semmit. Nem akar beavatni az összefüggésekbe. Észreveszem az arcán a düh tipikus jeleit, de előttem soha nem veszekszik Apuval. Azok a szomszédok, akik látják Aput hazajönni ebben az állapotában, nem szólnak semmit.

Aput aztán a főtéri borbélyműhely-
 ből áthelyezik a Tompa téribe. Valami miatt összetűzésbe kerül előző munkatársainak egyikével, talán a rafinált Kocsis Dodival. Anyu szerint Aput egyszerűen „kitűrik”.

A kitérés ténye nem csupán a politi-
 kával függ össze; részben pénzügyi okok idézik elő a helyzetet. A főtéren a borbélyok egy műszakban önkéntes megállapodásuk alapján közös kasszára dolgoznak, ami a gyakorlatban azt jelenti, mindannyian leadják a borralójukat, azaz: beadják a közösbé. Ezt eleinte akként végzik, hogy három-négy vendég kiszolgálása után a köpenyük zsebébe sülyesztett borralót beteszik az erre a célra szolgáló fiókba. Később Kocsis és Szilágyi, ahogy ezt Apu akaratlanul megfigyeli, a műszak vége felé kerít erre sort, ami némi turpisságra ad okot.

A borralót naponta egyenlő rész-
 re osztják el egymás között, így az

amely nem hat ki a tanításra, csupán a pedagógusokat érinti. Ilyen esemé-
 ny az igazgatóváltás 1969-ben. Lenner Egont, az addigi igazgatót kiemelik ebből a tisztségből, s ki-
 nevezik a város polgármesterének. Az új igazgató sokak meglepetésére Papp László lesz, ki az iskolában a munkára való nevelést oktatja. Rengetegen azt várják, Lenner Egon utódjának egyik helyettesét, Mács Zoltán nevezik majd ki. Erről igen sok szó esik nemcsak a szülőérte-
 kezleteken, hanem egyebütt is, ha ismerős szülők találkoznak a város utcáin. Mács Zoltán sokak által ismert és megbecsült pedagógus. Apu és Anyu véleménye szerint is őt illetné meg az igazgatói poszt. Papp László személye óriási meglepetés, akadnak, akik kevésbé rátermetnek tartják.

A későbbiekben egy alkalommal a polgári nevelés órán Urbán Pál, ki ezt a tantárgyat tanítja, utal Apuval kapcsolatban egy olyan eseményre, amely az oroszok bejövetele idején történt a főtéri borbélyműhelyben. Nem értem pontosan, miről van szó, mit akar közölni Urbán az osztállyal, jó vagy rossz értelemben mondja-e azt, amit mond, ugyanis nem tudok arról a bizonyos eseményről. Jól ismerik egymást Apuval, mégsem tudok kiigazodni a mondandóján. Napokig motoszkál bennem a kijelentés, de azután, mivel nincs rá magyarázat, nem foglalkozom vele. Urbán vagy bárki más gondoljon, amit akar, a történeteken úgysem lehet változtatni.

3. helyezett, az MKP Rimaszombat csapata:
Palcsó, Csomós, Hanyus, Miko, Orosz, Fejes

4. helyezett, a szülők csapata:
Varga, Simko, Koós, Leczó, Mag, Bede, Rák

Futballtorna

Az MKP junálison tanárok, diákok, politikusok és szülők mérköztek

Igazi focitorna kerekedett a múlt szombati MKP - juniálison, ami a Ferenczy István Alapiskola tornatermében zajlott. Az erősen „megfiatalított” és „idegenlégiósokat” is felvonultató MKP - csapat /a pártfunkcionáriusok idősebbjei távol maradtak az eseményről / - a szervező jogán is- joggal próbálta

megszerezni a tornagyőzelmet, de már az első meccsen nem bírt a magabiztosan mozgó, veterán és aktív focistákat is felvonultató, szemre is tetszetősen focizó pedagóguscsoporttal. Ráadásul a „politikusok” kikaptak a diákcsoporttól is / a szülői csapatot ugyan megverték /, így meg kellett elégedni-

ük a torna harmadik helyével. Az első helyet a pedagógusok nyerték, akik az MKP elleni győzelem után könnyedén lelépték a diákokat is meg a - veterán Rák Róberttel is megerősített - szülők csapatát is.

-k-

Fotók: www.rimaszombat.eu

2. helyezett, a diákok csapata:
Mihály, Szajkó, Somogyi, Mede, Pál, Varga

1. helyezett, a pedagógusok csapata:
Vámos, Újpál, Tóth, Szőke, Sebők, Kovács, Rigó, Főző

BIRKÓZÁS

Siker a dunaszerdahelyi Hodosi Memoriálon

A TJ Lokomotiva Rimaszombat ifjú birkózói június 23 -án Duna-szerdahelyen vettek részt a nemzetközi rangú Hodosi Memoriál birkózóversenyén nem kis sikerrel. A 96 résztvevőt szőnyegre küldő megmérettetésen Tóth László az 59 kg-os súlycsoportban mérkőzött, és a II. helyet szerezte meg. Ugyanitt Kovác Jakub az ötödik lett.

Ifj. Ing I. Pivník edző / ford:-k- /

RÖPLABDA

Tiszolc polgármesterének vándorszerlege Rimaszombatban

A Tiszolc Város Napja programjai keretén belül szervezett - és június 15-én lezajlott - röplabdatorna az észak-gömöri városban a Polgármester Vándorszerlegét kínálta a résztvevőknek. Tiszolci, nyútyuai közép és alapiskolásokon kívül benevezett egy rimaszombati csapat is, amely elhozta Tiszolc Polgármesterének vándorszerlegét. Az erős mezőnyben a rimaszombatiak kitartása és győzni akarása döntő tényező volt.

Mgr. Ján Aláč / ford:- k- /